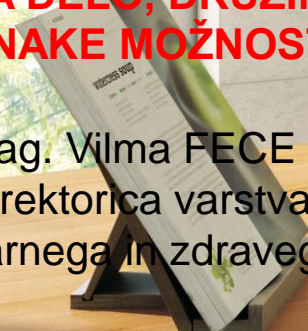

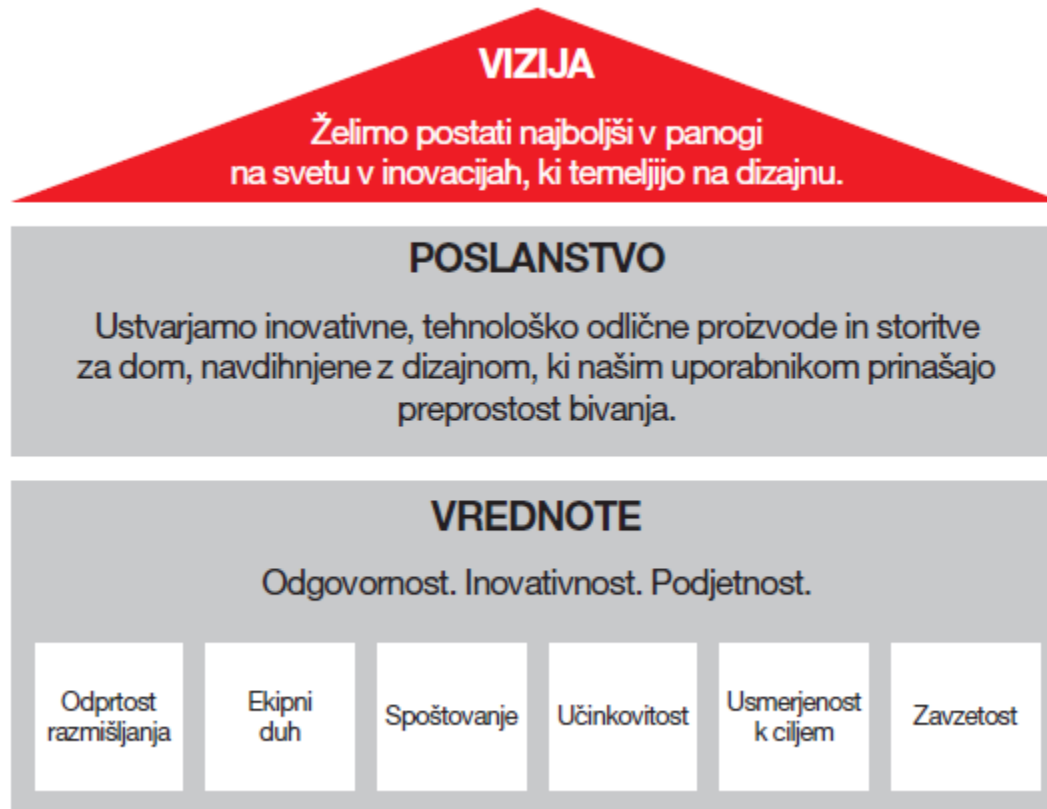
Varno in zdravo delo- droge in druge prepovedane substance

**VSE AVTORSKE PRAVICE PRIDRŽANE.
GRADIVA NI DOVOLJENO RAZMNOŽEVATI
ALI RAZPOŠILJATI V KAKRŠNIKOLI OBLIKI
BREZ PREDHODNEGA PISNEGA
DOVOLJENJA AVTORJEV IN MINISTRSTVA
ZA DELO, DRUŽINO, SOCIALNE ZADEVE IN
ENAKE MOŽNOSTI.**

mag. Vilma FECE
Direktorica varstva okolja ter
varnega in zdravega dela

Vizija, poslanstvo, vrednote

Cilj :

- znižati število delovnih nezgod za 20 % do leta 2018 v skupini DOM (v primerjavi z letom 2013)
- povečati motiviranosti zaposlenih za varno in zdravo delo

Pomembnejša izhodišča :

- bolniški stalež po skupinah bolezni
- število delovnih nezgod/leto v proizvodnih podjetjih Grupe Gorenje (vključno z resnostjo in pogostostjo delovnih nezgod)
- sistem uravnoteženih kazalnikov na nivoju Skupine Gorenje
- zakonodajne zahteve s področja dela ter varnega in zdravega dela (OT, pregledi delovne opreme, osebna varovalna oprema,...)
- sistem varnega in zdravega dela po zahtevah OHSAS 18001
- sprejete vrednote Grupe Gorenje (odgovornost, inovativnost,..)
- vzpostavljen sistem odgovornosti za področje VZD
- letni razgovori z zaposlenimi
- promocija zdravja na delovnem mestu

Pomembnejša izhodišča za izboljšanje VZD **gorenje**

- OHSAS 18001
- samostojno Področje Varstvo okolja ter varno in zdravo delo
- Odbor za varno in zdravo delo (organ Sveta delavcev)
- informacijsko podprto področje VZD (Tref)
- projekt Promocija zdravja v podjetju (promotor zdravja)
- zdravstveno preventivni program - »Program za prijazno delovno okolje«
- projekt Ergonomsko urejanje delovnih mest (od leta 2008)
- 2 krajša odmora
- zdravstveni pregledi- **velike strokovne** in cenovne razlike medicine dela po SLO !!!!
- letni razgovori z zaposlenimi, ankete o zadovoljstvu (vključujejo teme o medsebojnih odnosih, zadovoljstvu, VZD,..)
- ambulanta prve pomoči

UKREPI NA DELOVNEM MESTU

- cilji in programi VZD za posamezne proizvodne programe in podjetje kot celota
- ergonomsko urejanje delovnih mest (Tim za ergonomijo)
- uvedba integriranih delovnih mest
- zdravstveno preventivni program- Program za prijazno delovno okolje
- delovanje ambulante prve pomoči
- merjenje organizacijske klime in zadovoljstva zaposlenih
- analiza zdravja zaposlenih (% in vzroki za BS, rezultati pregledov medicine dela,..)
- obiski na domu
- razgovori z zaposlenimi po njihovi vrnitvi iz BS

UKREPI NA DELOVNEM MESTU

- 2 odmora v proizvodnih obratih –telovadba
- zdrava prehrana med delovnim časom
- programi izobraževanja in usposabljanja (področje VZD, Šola za mojstre, Managerska akademija, izobraževanje mentorjev in inštruktorjev, Akademija za napotene delavce za delo v tujini, Moj tim HZA- z vsebinami vodenja in komunikacije, reševanje konfliktov in upravljanje s stresom)
- politika obveščanja in informiranja (interna glasila, intranet, oglasne deske, Svet delavcev in Odbor za varno in zdravo delo, dan odprtih vrat pri predsedniku uprave, anonimni forum Odprta pošta, projekt Iskrice,..)

UKREPI ZA ZDRAV ŽIVLJENJSI SLOG

- Društvo za šport in rekreacijo
- Planinsko društvo
- Klub upokojencev
- Društvo za kulturo
- Mešani pevski zbor
- projekt Mobilna ambulanta (614 obiskovalcev)
- predstavitev programa Svit
- predavanja in delavnice za obvladovanje stresa
- predavanja in delavnice za zdrav način prehranjevanja
- Gorenijada

Leto varnega in zdravega dela 2015

VARNO. ZDRAVO.
 Leto varnega in
 zdravega dela 2015

SAFE. HEALTHY.
 2015 – the year of safety
 and health at work

cilj	kazalnik
<p>znižati število delovnih nezgod in nevarnih pojavov</p>	<ul style="list-style-type: none"> ➤ št. delovnih nezgod/leto ➤ R, P ➤ št. nevarnih pojavov/leto ➤ št. korektivnih ukrepov
<p>zmanjšati stroške, povezane z bolniško odsotnostjo zaradi del. nezgod in odškodnin</p>	<ul style="list-style-type: none"> ➤ strošek bolniš. staleža VZD/leto ➤ odškodnina/leto
<p>izboljšati organizacijo dela z vidika VZD in s tem izboljšati varnost delovnega okolja</p>	<ul style="list-style-type: none"> ➤ ocena tveganja
<p>povečati zavedanje o odgovornostih za VZD</p>	<ul style="list-style-type: none"> ➤ rezultati anket
<p>povečati znanja s področja VZD</p>	<ul style="list-style-type: none"> ➤ število usposabljanja ➤ rezultati preiskusov znanja VZD
<p>promovirati zdrav življenjski slog</p>	<ul style="list-style-type: none"> ➤ rezultati anket ➤ število udeležencev na programih za promocijo zdravja

Tematika po mesecih

Januar – Zakaj leto varnega in zdravega dela?

Februar – Ergonomski ukrepi na delovnem mestu

Marec – Preprečevanje nezgod na delu

April – Pomen ocene tveganja

Maj – Promocija zdravja pri delu

Junij – Osebna varovalna oprema

Julij – **Preprečevanje uporabe psihoaktivnih snovi na delu**

Avgust – Varna vožnja s prevoznimi sredstvi

September – Se zavedamo odgovornosti s področja VZD?

Oktober – Obvladajmo stres za zdrava delovna mesta

November – Skrb za zdravo prehrano

December – Zaključek Leta varnega in zdravega dela

Zakon o varnosti in zdravju pri delu (ZVZD-1); Ur.l. 43/2011

51. člen

(prepoved dela pod vplivom alkohola, drog in drugih substanc)

- (1) Delavec ne sme delati ali biti na delovnem mestu pod vplivom alkohola, drog ali drugih prepovedanih substanc.
- (2) Delavec ne sme delati ali biti pod vplivom zdravil, ki lahko vplivajo na psihofizične sposobnosti, na tistih delovnih mestih, na katerih je zaradi večje nevarnosti za nezgode pri delu tako določeno z izjavo o varnosti z oceno tveganja.
- (3) Delodajalec ugotavlja stanje iz prvega odstavka tega člena po postopku in na način določenima z internim aktom delodajalca.
- (4) Delodajalec mora odstraniti z dela, delovnega mesta in iz delovnega procesa delavca, ki je delal ali je bil na delovnem mestu v nasprotju z določili prvega in drugega odstavka tega člena.

Interni akt :

GOP 7-003 Način in postopek preizkusa alkoholiziranosti, prisotnosti drog in drugih prepovedanih substanc ter zdravil, ki lahko vplivajo na psihofizične sposobnosti

- 1 PREDMET ORGANIZACIJSKEGA PREDPISA
- 2 NAMEN PREDPISA
- 3 POJMI IN DEFINICIJE

- 4 **POSTOPEK PREIZKUSA ALKOHOLIZIRANOSTI**
 - 4.1 Izvajalci preizkusa alkoholiziranosti
 - 4.2 Instrumenti za preizkus alkoholiziranosti
 - 4.3 Pravice in dolžnosti delavcev, predpostavljenih delavcev in drugih zaposlenih delavcev, ki lahko zahtevajo
 - 4.4 Način in postopek preizkusa z alkotestom
preizkus alkoholiziranosti
- 5 **POSTOPEK PREIZKUSA PRISOTNOSTI DROG IN DRUGIH PREPOVEDANIH SUBSTANC**
 - 5.1 Izvajalci preizkusa prisotnosti drog in drugih prepovedanih substanc
 - 5.2 Preizkušanje prisotnosti drog in drugih prepovedanih substanc
 - 5.3 Pravice in dolžnosti delavcev, predpostavljenih delavcev in drugih zaposlenih delavcev, ki lahko zahtevajo preizkus prisotnosti drog in drugih prepovedanih substanc
 - 5.4 Način in postopek preizkusa prisotnosti drog in drugih prepovedanih substanc

- 6 **POSTOPEK DELA POD VPLIVOM ZDRAVIL, KI LAHKO VPLIVAJO NA PSIHOLOGIČNE SPOSOBNOSTI**
 - 6.1 Pravice in dolžnosti delavcev, predpostavljenih delavcev in drugih zaposlenih delavcev

- 7 ODGOVORNOSTI

5. POSTOPEK PREIZKUSA PRISOTNOSTI DROG IN DRUGIH PREPOVEDANIH SUBSTANC

1. Izvajalci preizkusa prisotnosti drog in drugih prepovedanih substanc

Preizkus prisotnosti drog in drugih prepovedanih substanc delavcev **izvaja ustrezno usposobljen varnostnik, ki je pooblaščen za izvajanje preizkusa (v nadaljevanju: odgovorni varnostnik) iz organizacijske enote OE Varovanje.**

1. Preizkušanje prisotnosti drog in drugih prepovedanih substanc

Hitri preizkus prisotnosti drog in drugih prepovedanih substanc se lahko opravi s hitrim imunološkim testom na droge. Test na droge analizira vzorce sledov v slini in sicer opiatov (morfij, heroin), kokaina (crack), amfetaminov (ecstasy, MDMA) in kanabinoidov (marihuana, hašiš, THC).

Končna potrditev prisotnosti drog in drugih prepovedanih substanc se **izvaja v zdravstveni ustanovi pri izvajalcu medicine dela.** Napotnico za zdravstveni preglede **izda strokovni delavec** za varnost in zdravje pri delu.

Pregled v zdravstveni ustanovi izvajalca medicine dela pokaže, katere droge in druge prepovedane substance je delavec zaužil v določenem časovnem obdobju.

Za prisotnost drog v organizmu delavca **velja ničelna koncentracija.**

1. Pravice in dolžnosti delavcev, predpostavljenih delavcev in drugih zaposlenih delavcev, ki lahko zahtevajo preizkus prisotnosti drog in drugih prepovedanih substanc

V Gorenju je prepovedan vstop v varovano območje vsem delavcem, ki so pod vplivom drog in drugih prepovedanih substanc. Prav tako je prepovedano delo pod vplivom drog in drugih prepovedanih substanc na delovnem mestu. Delavci v Gorenju ne smejo uživati droge in druge prepovedane substance pred delom in med delom. Prav tako je v varovano območje vsem delavcem prepovedan vnos drog in drugih prepovedanih substanc.

Delavec mora spoštovati in izvajati predpise o varnosti in zdravju pri delu ter pazljivo opravljati delo, da zavaruje svoje življenje in zdravje drugih oseb.

Preizkus prisotnosti drog in drugih prepovedanih substanc **je dolžan**, na podlagi znakov omamljenosti z drogami in drugimi prepovedanimi substancami **zahtevati**:

- delavčev predpostavljeni delavec: mojster, oddelkovodja, vodja obrata, vodja OE, vodja programa, področja itd.,
- delavka - medicinska sestra v Ambulanti prve pomoči Gorenja, d.d. (dalje: APP),
- delavec v dežurni enoti Poklicne gasilske enote Gorenja, d.d. (dalje: PGE),
- služba Varovanja (dežurni varnostnik, ...),
- strokovni delavec: Služba varnosti in zdravja pri delu.

Prijava v OE Varovanje se izvede na osnovi telefonskega obvestila na številko 03 899 2102 oz. obvestila na e- mail: vm.ii@gorenje.si. Odgovorni varnostnik je dolžan na podlagi te zahteve izvesti preizkus prisotnosti drog in drugih prepovedanih substanc.

Do preizkusa prisotnosti drog delavec ne sme opravljati nobenih del in nalog oziroma se ne sme prosto gibati v varovanem območju Gorenja.

V kolikor preizkus na droge pokaže prisotnost drog, mora predpostavljeni delavec poskrbeti za odstranitev delavca z dela zaradi preprečitve ogrožanja sebe in sodelavcev. O tem mora obvestiti strokovnega delavca varnega in zdravega dela, ki delavca napoti na končno potrditev prisotnosti drog in drugih prepovedanih substanc, v zdravstveni ustanovi medicine dela.

V kolikor preizkus na droge ali morebitni rezultati končnega pregleda ne pokažejo vsebnosti drog, se čas, ko je delavec odsoten z dela zaradi preizkusa na droge evidentira kot redno delo. Ta odsotnost z dela ne sme zmanjšati delavčeve plače.

V kolikor odgovorni varnostnik **ob vstopu** v varovano območje Gorenja zazna pri delavcu znake omamljenosti z drogami in drugimi prepovedanimi substancami, mu mora preprečiti vstop v varovano območje **in izvesti preizkus prisotnosti drog**, sestaviti Zapisnik - priloga št. 2, ki služi kot dokazno gradivo v primeru postopka odpovedi pogodbe o zaposlitvi in o tem obvestiti direktorja programa oz. področja ali strokovnega delavca za varnost in zdravje pri delu.

5.4. Način in postopek preizkusa prisotnosti drog in drugih prepovedanih substanc

Preizkus na droge mora zagotavljati osebno integriteto delavca, opraviti se mora na primeren način, na primernem kraju, da delavec ni izpostavljen opravljanju ali posmehu drugih oseb.

Preizkus na droge mora odgovorni varnostnik izvajati skladno z navodili proizvajalca testa na droge.

Odgovorni varnostnik izpolni interni obrazec Zapisnik – priloga št. 2. Zapisnik služi kot dokazno gradivo v postopku zoper delavca v primeru, da je bilo s preizkusom na droge ugotovljeno, da so v telesu delavca prisotne droge in druge prepovedane substance.

Podpisniki Zapisnika so: delavec, pri katerem je bil izveden preizkus na droge, odgovorni varnostnik, vodja OE, kjer delavec dela oz. delavka - medicinska sestra v APP ali delavec v dežurni enoti PGE, oz. priča preizkusa.

Odgovorni varnostnik posreduje po en izvod Zapisnika - priloga št. 2: vodji OE, kjer delavec dela oz. delavki - medicinski sestri v APP ali delavcu v dežurni enoti PGE, delavcu in v OE Varovanje, kjer se zapisnik arhivira.

Delavka – medicinska sestra v APP ali delavec v dežurni enoti PGE s strani odgovornega varnostnika prejeti izvod Zapisnika - priloga št. 2 takoj posredujeta v OE Varnost in zdravje pri delu, ki takoj oz. najkasneje v 12 urah organizira končni pregled v zdravstveni ustanovi medicine dela. Rezultat končnega pregleda medicina dela posreduje v Kadrovsko službo.

Delavec je dolžan opraviti preizkus na droge, razen v urgentnih zdravstvenih primerih.

Delavcu, ki kaže znake omamljenosti z drogami in drugimi prepovedanimi substancami in noče opraviti preizkusa ali ne upošteva navodil za izvedbo preizkusa ali delavcu, ki je pod vplivom drog in drugih prepovedanih substanc in noče podpisati Zapisnika - priloga št. 2, je njegov predpostavljeni delavec dolžan prepovedati nadaljnje opravljanje dela in poskrbeti za njegovo odstranitev z dela oz. ga odgovorni varnostnik ne sme spustiti v varovano območje Gorenja. Rezultati delavčevega odziva ter zunanji znaki in obnašanje delavca se natančno opišejo v Zapisniku - priloga št. 2.

Na osnovi prejetega pozitivnega končnega poročila o prisotnosti drog in drugih opojnih substanc, prejetega od zdravstvene ustanove medicine dela ali delavčevi odklonitvi preizkusa alkoholiziranosti ali neupoštevanja navodil za izvedbo preizkusa, v skladu z določili veljavne zakonodaje ter internih aktov delodajalca, je kadrovska služba je odgovorna za izvedbo postopka zoper delavca.

Postopki preizkušanja dela pod vplivom drog ali drugih prepovedanih substanc in rezultati teh postopkov so zaupnega značaja, zato morajo odgovorne osebe ravnati v skladu z Zakonom o varovanju osebnih podatkov.

Delavca, kateremu je preizkus prisotnosti drog in drugih prepovedanih substanc pokazal vsebnost drog in drugih prepovedanih substanc, je potrebno opozoriti, da ne sme voziti osebnega avtomobila oz. drugega voznega in transportnega sredstva.

ZAPISNIK o preizkusu prisotnosti drog in drugih prepovedanih substanc**POSTOPEK IN REZULTATI PREIZKUSA:**

Preizkus opravi odgovorni varnostnik (dalje: pooblaščen oseb za preizkus) s hitrim testom na droge DrugWipeS, proizvajalca Securatec AG tip/model DW 6S, ki delavcu tudi pojasni navodilo o uporabi testa na droge.

V prisotnosti delavca se je ugotovilo, da je pri odvzemu vzorca sline prikaz rezultata sledeč:
Test NI pokazal test JE pokazal prisotnost drog, KATERE: _____

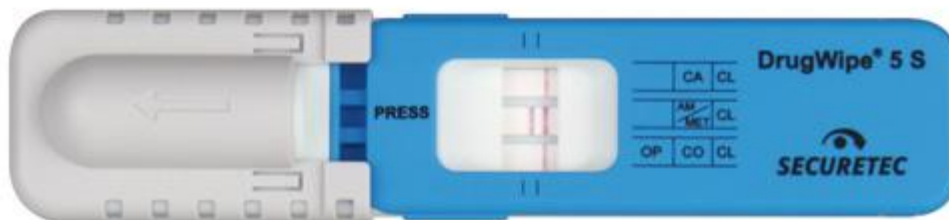
Preizkus je bil opravljen po navodilih.

Delavec se z rezultati preizkusa strinja oz. ne strinja .

Delavca se takoj napoti na končni preizkus prisotnosti drog in drugih prepovedanih substanc v zdravstveni ustanovi medicine dela. Prevoz organizira delovna organizacija.

Delavec je bil s strani pooblaščen oseb za preizkus opozorjen, da ne sme voziti osebnega avtomobila oz. drugega voznega in transportnega sredstva.

Delavec napotitev in prevoz v zdravstveno ustanovo medicine dela sprejme: DA NE .

GOP 7-003 Način in postopek preizkusa alkoholiziranosti, prisotnosti drog in drugih prepovedanih substanc ter zdravil, ki lahko vplivajo na psihofizične sposobnosti je bil :

- prvič sprejet 19.11.2007, poudarek je bil na preizkusu alkoholiziranosti, testiranje na droge pri medicini dela
- dopolnjen 21.1.2015, poudarek na zdravilih
- drugič dopolnjen 22.10.2015, poudarek na drogah in drugih prepovedanih substancah

V postopku druge dopolnitve je bilo izvedeno soodločanje na Odboru za varno in zdravo delo ter Svetu delavcev.

O spremembi GOPa, zaradi kontrole prisotnosti drog in drugih prepovedanih substanc, smo izvedli obširno informiranje zaposlenih (interno glasilo, splet Gorenje, Zbori delavcev, Tim za bolniško,...)

Zaposleni v Varovanju so opravili šolanje za uporabo testerjev DrugWipeS, proizvajalca Securatec in pridobili ustrezno potrdilo.

Vloga medicine dela !!!!!

Biološki monitoring !!!!!

S testiranjem smo začeli v **februarju 2016-** obveščeni zaposleni

Kako naprej?

Sodobno velemestno življenje je kot mravlišče s specializirano delitvijo dela: ljudje so kakor v panju stlačeni vsak v svojo satovnico, ne poznajo niti soseda niti njegovega dela, so drug drugemu napoti, in vendar zaradi specializacije in delitve dela eden brez drugega ne morejo živeti.

dr. Anton TRSTENJAK

